

CAMPAÑA DÍA DA FAMILIA 2024

QUE DIFERENTES SON AS FAMILIAS!

PORQUE ESTA CAMPAÑA?

Dende a Asociación de Madres Solteras por Elección consideramos importante conmemorar o Día Internacional das Familias, o vindeiro 15 de maio, aproveitando a difusión dunha campaña inclusiva onde todas as realidades familiares teñan cabida. É unha cita que invita a falar e reflexionar sobre a familia, apostando pola diversidade familiar e visibilizando os diferentes modelos familiares que conviven na nosa sociedade e en consecuencia nos centros educativos.

A Comisión de Educación da Asociación de Madres Solteras por Elección quixo facer a súa parte para conmemorar esta data. Para iso creamos un recurso que, cremos, pode ser útil para as familias para o seu uso na casa, así como para levar aos colexios dos seus fillos e fillas; e profesorado, servindo tanto como apoio para falar da diversidade familiar como recurso didáctico e conmemorar o Día Internacional da Familia nun ambiente de debate e reflexión.

Tamén somos conscientes do impacto que teñen hoxe as redes sociais na nosa sociedade, por iso adaptamos o material ao formato RRSS.

QUE MATERIAL CREAMOS?

- 1. Presentacións:** Elaboráronse dúas ponencias diferentes, unha dirixida a Educación Infantil e Primeiro Ciclo de Primaria e outra dirixida a Segundo e Terceiro Ciclo de Primaria e ESO. Cada presentación preséntase en castelán, catalán, éuscaro e galego.
- 2. Vídeos:** Os vídeos están feitos a partir das presentacións, unha dirixida a Educación Infantil e Primeiro Ciclo de Primaria e outra dirixida a Segundo e Terceiro Ciclo de Primaria e ESO. Cada vídeo preséntase en castelán, catalán, éuscaro e galego, tanto textos como voces, facilitando a accesibilidade ás persoas con discapacidade visual.
- 3. Xustificación didáctica:** Este documento serve de guía para o uso dos materiais.

COMO UTILIZAR OS MATERIAIS?

Tanto as presentacións como os vídeos deben usarse sempre con coidado e co adulto que guíe a dinámica.

Non se recomenda ver todo á vez, senón facer pequenas paradas para que o alumnado responda ou opine como considere, xerando así un ambiente de debate e diálogo, enriquecendo as reflexións e favorecendo a aprendizaxe entre iguais.

Como posible guía para a visualización, recomendamos facer as seguintes paradas:

- 1. QUE É UNHA FAMILIA?** Nesta pregunta sería recomendable dar tempo para que respondan, ben en voz alta ou por escrito.
Se responden por escrito, aconséllase que NON o lean en voz alta, senón que o garde e, unha vez rematada a presentación, revise para ver se seguen facendo a mesma definición.
- 2. TODAS ESTAS PERSOAS FORMAN UNHA FAMILIA?** Esta sección creouse para que o alumnado poida responder á pregunta cada vez que apareza unha nova foto, dependendo da composición de cada fotografía. É probable que se lle dean diferentes tipos de respostas ao adulto non debe tomar posición, senón que sirvan de guía para a reflexión, creando un espazo seguro onde compartir as súas opinións sen sentirse xulgado.
Nalgúns casos, convídase a explicar os distintos casos, como no caso da familia monoparental, que poden ser por elección ou decisión desde a súa orixe, ou poden ser provocados por unha situación de divorcio/viudeza/separación.
- 3. QUE É UNHA FAMILIA? QUEN SE ATREVA A FACER UNHA DEFINICIÓN DE FAMILIA?** Nesta pregunta sería recomendable darlle tempo de novo para que respondan, ben en voz alta ou por escrito. As respostas probablemente cambiaron con respecto á primeira vez que se preguntou, isto tamén nos axudará a reflexionar.
É un bo momento para compartir o escrito na primeira pregunta para ver se, agora despois de ver o vídeo, aínda tes a mesma idea de familia.
- 4. HORA DO DEBATE:** Facemos unha serie de preguntas que poden axudar a debater, pero os debates deben ser abertos e con maior número de participación, polo que se pode ampliar o número de preguntas. É o momento de debater, de repensar o aprendido ata agora e de resolver dúbidas.

ACTIVIDADES DE AMPLIACIÓN

- 1. REPRESENTACIÓN DA NOSA FAMILIA:** Invitar aos estudantes a representar á súa familia. Pode ser facendo un debuxo, unhas figuras de cartolina, con plastilina, etc. O obxectivo desta actividade é dar visibilidade á realidade familiar da aula, promovendo entre o alumnado un sentimento de orgullo cara á súa familia.
- 2. QUE ME GUSTA FACER COA MIÑA FAMILIA?:** Debuxa ou escribe eses momentos familiares especiais, algo que nos gusta facer coa nosa familia ou aquelas cousas que nos fan sentir como en familia. O obxectivo desta actividade é comprobar que as familias non só se diferencian pola súa composición senón tamén polas súas afeccións, gustos, actividades, crenzas, xogos, etc.
- 3. ARBORE XENEALICO ABERTO:** elaboración dunha árbore xenealóxica aberta na que a imaxe da árbore non só serve para localizar os membros da familia, senón que se utiliza a creatividade de cada alumno para atopar a composición que mellor represente á súa familia. Composicións xenealóxicas onde se poden representar familias con descendencia, familias vinculadas, doantes, etc.
- 4. INFORME MICRO FAMILIA:** Escribe unha historia curta coa familia como protagonista. Esta actividade está pensada para imaxinar unha aventura familiar; unha oportunidade para reflexionar, unha vez máis, sobre como son as distintas familias, aínda cando falamos de aventuras.
- 5. LIBRO DE VOLTAS SOBRE A DIVERSIDADE FAMILIAR:** Mediante a técnica LapBook propónse recompilar o aprendido na exposición sobre a diversidade familiar. O obxectivo é organizar a información adquirida e compartila na aula.
- 6. COMPILACIÓN DE CONTOS ONDE APARECEN DIFERENTES FAMILIAS:** Esta actividade consiste en buscar libros onde os protagonistas sexan familias diversas tanto na súa composición como na súa forma de vivir, intereses, alimentación, etc. Pódese facer na biblioteca escolar ou nas bibliotecas municipais. O obxectivo é comprobar se sempre aparecen os mesmos modelos familiares nos contos ou libros de lectura ou se observa a diversidade familiar.

REFERENCIAS

- <https://tataranietos.com/> Páxina web que fala da xenealoxía viva.
- <https://familiasenpositivo.org/monograficos/guia-de-recursos-educativos-de-diversidad-familiar> Guía de recursos educativos sobre diversidade familiar
- "Familias maravillosas! Homenaxe a Gloria Fuertes" de Luisa Guerrero, www.trabajemosporelmundo.org
- "O gran libro das familias" Mary Hoffman. Intermón, 2010.
- "As familias nas aulas" Guía práctica de ferramentas e recursos educativos para a Diversidade Familiar. FELGTB
- "Familias de cores" <https://familiasdecolores.wordpress.com/> (Juan Andrés Teno)
- "Familias pola diversidade" <https://www.familiasporladiversidad.com/>
- Diversidade familiar: os distintos tipos de familia - Observatorio FIEEX <https://observatoriofiex.es/diversidad-familiar-los-diferentes-tipos-de-familia/>
- <https://asociacionmasfamilia.com/15-de-mayo-que-entendemos-por-diversidad-familiar/> "15 de maio, que entendemos por diversidade familiar?"